

آئین نامہ اجرایی طرح مطالعاتی

«از حید تا قتل»

سیر مطالعاتی آثار و اندیشه‌های رہبر معظم انقلاب اسلامی بظلال آفاق



دبیرخانه امور معرفتی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

آئین نامه اجرایی طرح مطالعاتی

«از توحید تا تمدن»

سیر مطالعاتی آثار و اندیشه های رهبر معظم انقلاب اسلامی

آذر ۱۴۰۲

دبیرخانه امور معرفتی

معاونت تهذیب و تربیت حوزه های علمیه



حضرت امام خمینی رحمۃ اللہ علیہ در
نامه‌ای خطاب به امام خامنه‌ای رحمۃ اللہ علیہ:

این جانب که از سال‌های قبل از انقلاب با جناب عالی ارتباط نزدیک داشته‌ام و همان ارتباط بحمدالله تعالی تاکنون باقی است، جناب عالی را یکی از بازوهای توانای جمهوری اسلامی می‌دانم و شما را چون برادری که آشنا به مسائل فقهی و متعهد به آن هستید و از مبانی فقهی مربوط به ولایت مطلقه فقیه جداً جانبداری می‌کنید، می‌دانم و در بین دوستان و متعهدان به اسلام و مبانی اسلامی از جمله افراد نادری هستید که چون خورشید، روشنی می‌دهید.

۲۱ دی ماه ۶۶
روح الله الموسوی الخمينی



فهرست

۲	مقدمه
۳	۱. اهداف
۴	۲. مستندات (اسناد بالادستی)
۵	۳. اصول و سیاست‌ها
۶	۴. عناوین و سرفصل‌های کلی طرح
۱۰	۵. معرفی کتاب‌های سیر مطالعاتی
۲۷	۶. دستورالعمل اجرایی
۳۰	۷. مراحل و جداول طرح مطالعاتی
۳۴	۸. زمان‌بندی اجرای طرح





مقدمه

تهذیب و تربیت اساساً معرفت‌بنیان است و نظام اندیشه اسلامی دارای سهم و جایگاه برجسته‌ای در تهذیب و تربیت می‌باشد. معاونت تهذیب و تربیت نیز در سه رکن «اخلاق و معنویت»، «معرفت و اندیشه اسلامی» و «رسالت اجتماعی» اقدام به برنامه‌ریزی و اجرای طرح‌ها و برنامه‌های گوناگون نموده است، دوره‌های تربیتی همچون «نظام اندیشه اسلامی»، «طرح ولایت»، «اسلام ناب» و سیرهای مطالعاتی مانند «آثار شهید مطهری»، «آثار علامه مصباح یزدی» و... بخشی از برنامه‌های مربوط به امور معرفتی معاونت

تهذیب و تربیت است. اعتلای اندیشه و معرفت، ضرورتی اجتناب‌ناپذیر و عنصری اساسی در کارآمدی حوزه و روحانیت و نقش‌آفرینی‌های اجتماعی طلاب و ایفای رسالت اجتماعی ایشان است و بایستی مورد اهتمام ویژه قرار گیرد تا همواره حوزه و روحانیت متناسب با اقتضائات عصر حاضر در جهت رفع نیازهای جامعه و نظام و تحقق اهداف انقلاب اسلامی پویا و فعال باشد. «اندیشه انقلاب اسلامی» بر پایه‌گفتمان و مکتب فکری امامین انقلاب اکسیری بی‌نظیر در ایجاد هویت اسلامی، دمیدن روح انقلابی، ارتقای روحیه جهادی و زمینه‌سازی برای قیام و رسالت اجتماعی است و بایستی در قالب‌ها و ظرفیت‌های گوناگون تربیتی و معرفتی متجلی و منتشر شود.

یکی از ابزارهای مهم رشد و ارتقای معرفتی طلاب، «سیرهای مطالعاتی» است. انس با مطالعه و کتاب‌خوانی و راه‌یافتن به افق اندیشه

یک اندیشمند از مسیر مطالعه مستقیم آثار وی، دستیابی به سرمایه معرفتی را تسهیل می‌کند. مدیر محترم حوزه‌های علمیه و معاون محترم تهذیب و تربیت حوزه نیز با تشخیص صحیح این ضرورت، بر آشنا کردن طلاب با اندیشه‌های مقام معظم رهبری به صورت نظام‌مند و در مقیاسی فراگیر را تاکید کرده‌اند. بر این اساس، سیر مطالعاتی حاضر با هدف آشنا نمودن طلاب با اندیشه‌های رهبر معظم انقلاب در معاونت تهذیب و تربیت حوزه‌های علمیه طراحی و تدوین گشته است. بدین منظور با استفاده از سه دهه تجربه این معاونت در طراحی سیرهای مطالعاتی و بهره‌برداری از تجارب و زحمات صاحب‌نظران این عرصه و با نگاهی به نیازها و مختصات آینده، سیری مطالعاتی طراحی شده است که به نظر می‌رسد بهره‌مند از مزایا و پیراسته از کاستی‌های تجارب گذشته و متناسب با اقتضائات پیش‌روی است.



الف. آشنایی با دالّ مرکزی اندیشه رهبری

برای آشنایی با دالّ مرکزی یک اندیشه باید از مبانی و پایه‌های اصلی پدیدآمدن اندیشه آغاز کرد؛ بنیان‌هایی که سرچشمه رشد و گسترش و بال و پریافتن اندیشه هستند. پس برای دستیابی به این هدف باید با عناصر اصلی و سازه‌های بنیادین پیدایی آن اندیشه آشنا شد. این آشنایی یعنی نزدیک شدن به مبانی فکری‌ای که نظام اندیشه متفکر مورد نظر بر پایه آن ساخته شده است. اگر کسی نقطه کانونی و بنیادین اندیشه یک متفکر را نشناسد نمی‌تواند به دستگاه فکری وی پی ببرد و

تنها با گزاره‌های پراکنده‌ای روبرو خواهد بود. گزاره‌هایی که در نگاه اولی هیچ انسجامی ندارند و نظام معنایی بین آن‌ها کشف نمی‌شود. بر این اساس هدف از سیر مطالعاتی اندیشه و آثار رهبر معظم انقلاب عبارت خواهد بود از آشنایی با نظام‌واره و منطق اندیشه اسلامی رهبری در مبانی، کلیات، مصادیق و تطبیقات.

ب. شناخت جامع انقلاب اسلامی با قرائت مکتب امام

انقلاب اسلامی به عنوان عنصری اساسی در هویت‌سازی، جهت‌بخشی و مأموریت‌آفرینی برای انسان مسلمان معاصر باید به نحوی جامع شناخته شود. هرگونه فهم غلط از چیستی انقلاب اسلامی منجر به نسبت‌گیری متفاوتی در عرصه علمی و عملی و اجتماعی خواهد بود. این شناخت را باید از بنیانگذاران و رهبران اصلی انقلاب طلب کرد. اندیشه رهبری در امتداد مکتب امام خمینی محوری‌ترین اندیشه تبیین‌کننده انقلاب اسلامی است که طلبه باید

با تکیه به آن، ماهیت و مسیر انقلاب را بشناسد. در اینجا باید به این امر اشاره کرد که علی‌رغم برداشت‌های مختلفی که از انقلاب اسلامی و هویت آن وجود دارد، انقلاب اسلامی یک گفتمان و اندیشه تمدن‌ساز، پیشرفت‌گرا و تحول‌آفرین است. همین ویژگی‌ها موجب می‌شود آشنایی با ماهیت این انقلاب اهمیتی دوچندان یابد.

ج. شناخت مأموریت طلبه عصر انقلاب

پس از آشنایی با دالّ مرکزی و مبانی این اندیشه و نیز شناخت چارچوب مفهومی صحیح و جامع انقلاب اسلامی به ساحت‌هایی از اندیشه رهبری می‌پردازیم که در تعیین و طراحی مأموریت طلبه اثرگذار است. یعنی سیر مطالعاتی تنها نمی‌خواهد مفهومی بر مفاهیم انباشته شده در ذهن مخاطب بیفزاید بلکه این مبانی را تا کنش اجتماعی امتداد می‌بخشد و از آن تولید مأموریت می‌کند.



ابلاغ مدیر حوزه های علمیه در پیوست حکم
معاون محترم تهذیب:

«تقویت مبانی فکری معرفتی، اندیشه دینی و
اصلاح انگیزه ها، و تقویت باور و ایمان به منظور
نیل به دین داری خردمندانه و عاشقانه و توسعه
برنامه های معرفتی».

چشم انداز حوزه و سیاست های نظام تهذیبی:

«اهتمام جدی بر تحقق اندیشه ها و
رهنمودهای اخلاقی و تربیتی امام خمینی قدس
سر و مقام معظم رهبری مدظله العالی».

چشم انداز حوزه علمیه در افق ۱۴۰۴

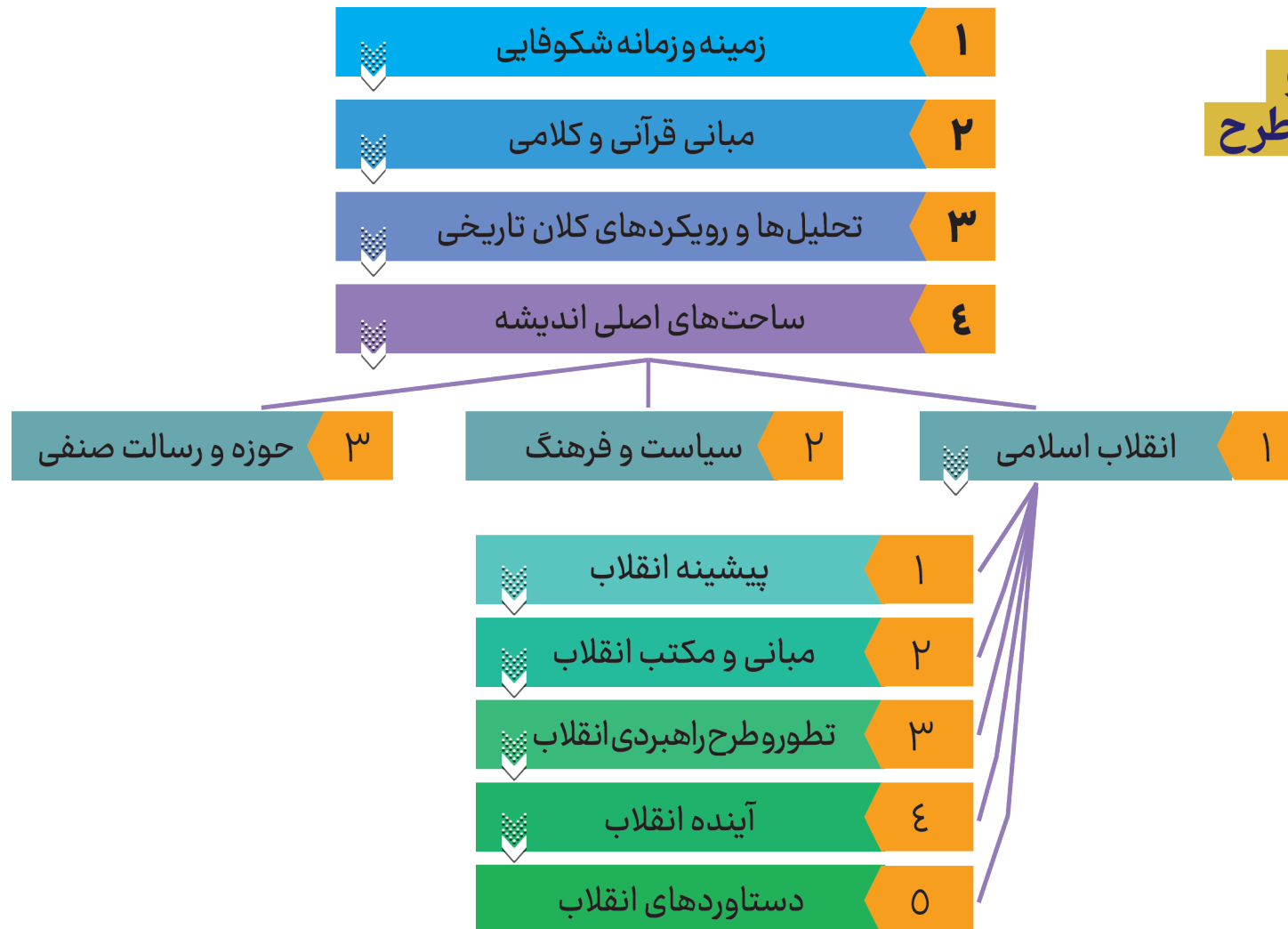
«گسترش و ترویج نظام مند آراء و اندیشه های
امام خمینی قدس سر و مقام معظم رهبری
مد ظله العالی در حوزه».

اصول و سیاستها



- بهره‌مندی از تجارب گذشته در طراحی سیرهای مطالعاتی،
- بهره‌مندی از نظرات صاحب نظران و نخبگان عرصه مطالعات اندیشه رهبری،
- اتقان و تکیه بر منابع و متون معتبر،
- تمرکز بر آشنایی مخاطب با منظومه فکری،
- رعایت سیر منطقی در آشنایی با منظومه فکری،
- پرهیز از انبوه خوانی و بمباران اطلاعات،
- تدریج و رشد آفرینی گام به گام،
- تربیت فکری و شخصیتی (تربیت محوری سیر).

ساختار مفهومی سیر مطالعاتی «از توحید تا تمدن»



سرفصل‌ها و
عناوین کلی طرح



خواهد بود. از سوی دیگر چون آثار این بخش همه جنبه تاریخی و داستانی دارند، کشش و جذابیت بیشتری در آغاز کار خواهند داشت و نوعی رغبت برای مخاطب ایجاد می‌کنند.

دوم. مبانی کلامی و قرآنی

گام دوم ورود به عرصه مبانی است. در این مرحله باید مبانی اصلی که همان مبانی قرآنی و کلامی اندیشه رهبری انقلاب است مورد بررسی قرار گیرد تا به دالّ مرکزی اندیشه ایشان راه یافت و سایر دیدگاه‌ها را از این پایگاه مورد تحلیل قرار داد. رهبر معظم انقلاب یک متکلم برجسته و مفسری ژرف‌اندیش است. از این روی نظام اندیشه وی متأثر و نشأت گرفته از مبانی کلامی و قرآنی او است. آشنایی با این مبانی است که می‌تواند ما را به نقاط کانونی اندیشه

رهنمون سازد. کتاب ارزشمند «طرح کلی اندیشه اسلامی» بهترین منبع برای راهیابی به مبانی فکری رهبر معظم انقلاب است. در این مرحله از کتاب «ولایت و حکومت» برای تکمیل مباحث مطروحه در طرح کلی اندیشه اسلامی استفاده می‌کنیم.

سوم. رویکردهای کلان به تاریخ و طرح رهبران تشیع

رویکردهای کلان تاریخی یکی از سازه‌های اصلی اندیشه مقام معظم رهبری و از مهم‌ترین معبرهای رسیدن به عمق منظومه فکری ایشان است. هرچند تعبیر سازه‌های اصلی اندیشه در نگاه بدوی چیزی نزدیک به مبانی می‌نماید، اما در واقع سازه‌های اصلی، مرحله بعد از مبانی است. اندیشه رهبری در حوزه

یکم. زمینه و زمانه شکوفایی

پیش از گام نهادن به دریای اندیشه و مبانی فکری یک اندیشمند باید به شخصیت وی راه یافت. یکی از عناصر شخصیت‌شناسی صاحب اندیشه، بستری‌های پدید آمدن نگرش خاص وی و عناصر اصلی اندیشه او است. اینکه وی در تاریخ حیات خود چه مقاطعی را طی کرده است، چه فراز و نشیب‌هایی را پشت سر گذاشته است، چه آرمان‌هایی را در سرپرورانده است، و اموری از این دست موجب می‌شود مخاطب پیش از ورود به ژرفای اندیشه، ابتدا به هم‌زبانی با صاحب اندیشه برسد. این هم‌زبانی مسیر را به لحاظ روحی برای ادامه سیر سهل‌تر می‌کند. پس مطالعه زمینه و زمانه مقدم بر سایر بخش‌ها

تحلیل کلان تاریخ که در کتاب‌هایی چون «انسان دویست و پنجاه ساله» نمود پیدا می‌کند را نمی‌توان مبانی به‌شمار آورد چراکه لایه مبانی قبل‌تر و مفهومی‌تر از این است اما محتوای این کتاب یکی از سازه‌های اصلی اندیشه ایشان است چراکه با این نگرش تاریخی است که کلان روایت‌هایی تولید می‌کنند و گام‌های بعدی حرکت جامعه اسلامی را معین می‌نمایند. این تفکیک در تعبیر فقط برای نشان دادن تفاوت جنس دو نوع محتوا و سطوح مختلف آن است. کتاب «انسان دویست و پنجاه ساله» طرح کلی حرکت ائمه علیهم السلام را نشان می‌دهد اما برخی مقاطع خاصی حیات تاریخی ائمه را به‌صورت گذرا بیان می‌کند، از این رو مطالعه کتاب «هم‌زمان حسین» و «دو امام مجاهد» این کاستی و اختصار را جبران می‌کند.

چهارم. ساحت‌های اصلی اندیشه

حال که مخاطب با شخصیت صاحب اندیشه، مبانی و سازه‌های اصلی اندیشه‌اش آشنا شد می‌تواند گام در مسیر شناخت موضوعات و ساحت‌های اصلی اندیشه وی بگذارد. ساحت‌های اصلی اندیشه یعنی تطبیق مبانی و رویکردهای کلان بر مسائل و موضوعات. ساحت‌های اصلی اندیشه یعنی دست‌گذاشتن بر روی مهم‌ترین موضوعاتی که اطلاع از آن هم هویت‌ساز است، هم مأموریت‌آفرین و هم نگرش‌ساز. از یک‌سو بدون آشنایی با مبانی نمی‌توانستیم سراغ این ساحت‌ها برویم و از سوی دیگر نمی‌توان به همه موضوعاتی که این اندیشمند مطرح کرده است بدون گزینش نظر انداخت. از این روی به مسئله «ساحت‌های اصلی

اندیشه» اشاره می‌کنیم. در این بخش به سه ساحت اصلی اشاره می‌شود:

۱. انقلاب اسلامی،
۲. فرهنگ و سیاست،
۳. حوزه و روحانیت،

انقلاب اسلامی مهمترین و شاید کلان‌ترین مسئله رهبر معظم انقلاب است که همه موضوعات دیگر از این دریچه نگریسته و تحلیل می‌شوند و در نسبت با آن جایابی و معنا دار می‌گردند. رهبر انقلاب را باید از یک منظر «فیلسوف انقلاب» دانست که بیشترین و عمیق‌ترین تأملات و طراحی‌ها را در زمینه این پدیده بزرگ سده اخیر انجام داده است. از سویی آشنایی با انقلاب اسلامی برای طلبه عصر انقلاب یعنی هویت‌یابی. آشنایی با موقعیت تاریخی انقلاب در اندیشه ایشان را از چند زاویه دنبال می‌کنیم:

۱. تاریخ و پیشینه انقلاب اسلامی،
 ۲. مبانی و مکتب انقلاب اسلامی،
 ۳. اندیشه راهبردی و آینده انقلاب اسلامی،
 ۴. دستاوردهای انقلاب اسلامی،
- سپس از «فرهنگ و سیاست» سخن به میان می‌آوریم. این سیر از آنجایی که حلقه اول و دور نخست آشنایی با اندیشه رهبری است نمی‌تواند همه موضوعات را به صورت گسترده پوشش دهد. بلکه رسالت این سیر اکنون ایجاد زمینه آشنایی با نقاط کانونی اندیشه رهبری است. فرهنگ و سیاست از آنجایی که نسبتی وثیق با رسالت طلبه دارند و طلبه بدون آشنایی با خطوط کلی اندیشه رهبری در این دو عرصه نمی‌تواند کنش‌گری موفق در جامعه داشته باشد، از بین موضوعات متعدد انتخاب شدند. البته ذیل همین دو عنوان نیز می‌توان موضوعات متعدد و کتاب‌های پرشماری را معرفی کرد که به دلیل تأکید
- بر رعایت اختصار از این امر صرف نظر می‌کنیم و توسعه محتوایی را به دور بعدی و مقاطع پیشرفته سیر مطالعاتی موکول می‌نماییم.
- در گام آخر، سخن از «حوزه و رسالت صنفی» به میان می‌آید. از آنجایی که مخاطب اصلی این اثر طلاب حوزه‌های علمیه هستند باید ماهیت، اهداف و مأموریت نهاد حوزه و شخص طلبه را از منظر رهبری بشناسند. در این بخش نگاه کلان رهبری بر مأموریت و ماهیت حوزه و روحانیت تطبیق می‌شود تا طلبه در آخر بدانند بر اساس این منظومه فکری و از پایگاه حوزوی چه نقشی در انقلاب اسلامی دارد.

پاک‌بازشان در آن به مبارزه مشغول بودند به مخاطب نشان می‌دهد. با وجود اینکه در این کتاب عمدتاً به دوران تبعید و اسارت رهبران انقلاب پرداخته شده، جزئیات دل‌پذیر و روشنگری از افکار و سیره ایشان در امور زندگانی نیز در آن وجود دارد.

۲

از نیمه خرداد

تعداد صفحات: ۲۹۶ / رقعی



◀ پیش از ورود به مباحث فکری و مبانی اندیشه رهبری باید نقشه‌ای هوایی و جامع از اندیشه و دغدغه‌های کلان ایشان داشت. ((از نیمه خرداد)) طرحی است از اندیشه و رهبری حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، که در آن از

پیش‌ازاین به زبان عربی در بیروت منتشر شده بود. «خون دلی که لعل شد» به‌همت محمدعلی آذرشب گردآوری شده و توسط محمدحسین باتمان غلیچ به فارسی بازگردانده شده است. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، در این اثر از روزهای کودکی و اشتغال به تحصیل تا آغاز فعالیت‌های خود به‌عنوان مبارزی علیه رژیم طاغوت گفته و سپس درگیری‌ها و دستگیری‌های خود را با جزئیاتی شرح داده است. از دیگر ویژگی‌های کتاب، نگارشی به‌دور از اطناب است؛ ایشان از آوردن مطالب غیرمفید خودداری کرده و خواننده هرآنچه می‌خواند، مطالبی است که به‌نحوی نکته‌ای را آشکار می‌سازد و باقی سرگذشت‌نامه را پیش می‌برد. توصیفات در این اثر، با دقت و ظرافتی مثال‌زدنی به رشته تحریر درآمده است و تصویر جامعی را از فضایی که رهبر معظم انقلاب و دیگر هم‌زمان

فصل

معرفی کتاب‌های سیر مطالعاتی



یک. زمانه وزمینة شکوفایی صاحب‌اندیشه:

۱

خون دلی که لعل شد

تعداد صفحات: ۴۲۴ / رقعی



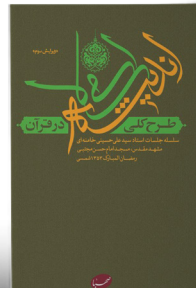
◀ کتاب «خون دلی که لعل شد» حاوی خاطرات رهبری از زندان‌ها و تبعید در دوران مبارزات انقلاب اسلامی است. این کتاب ترجمه فارسی کتاب «إِنَّ مَعَ الصَّبْرِ نَصْرًا» است که

بیانات و خاطرات رهبر انقلاب استفاده شده و نویسنده کوشیده است تا با گذر از تصویر رهبری به عنوان یک سخنران زبردست، به طور فشرده، نمایی روشن و سراسر از خطوط کلی زندگی، شخصیت، اندیشه و رهبری حضرت آیت‌الله خامنه‌ای ارائه کند. این کتاب که به کوشش آقای مصطفی غفاری فراهم شده را می‌توان نخستین نمونه در مطالعات رهبری پژوهی مبتنی بر تجربه انقلاب اسلامی دانست که نه تنها به اندیشه، بلکه به الگوی کنش و سازکارهای رهبری آیت‌الله خامنه‌ای نیز می‌پردازد.

دو مبانی کلامی و قرآنی

۳ طرح کلی اندیشه اسلامی

تعداد صفحات: ۵۳۶ / وزیری



«کتاب طرح کلی اندیشه اسلامی در قرآن» شامل بیست و هشت سخنرانی حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در بیست و هشت روز از ماه مبارک رمضان در سال ۱۳۵۳ است. پس از ممانعت ساواک از برگزاری جلسات معظم‌له در مسجد کرامت مشهد، ایشان تصمیم گرفت جلسات ماه مبارک رمضان را در مسجد امام حسن مجتبی علیه السلام برگزار کند. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در این جلسات سعی داشت تا مبانی اندیشه اسلامی را با رویکردی اجتماعی،

منسجم و هماهنگ و با محور قرآن کریم تبیین کند. این کتاب مشتمل بر چهار فصل ایمان، توحید، نبوت و ولایت است. ایشان ایمان واقعی را ایمانی می‌داند که آگاهانه و مسئولیت‌پذیر باشد و با این مقدمه، توحید را معرفی می‌کند و می‌گوید: نمود آن در زندگی فرد موحد این است که زیر بار سلطه خدایان دروغین - اعم از ابلیس و طواغیت و هواهای نفسانی نرود. آنگاه برخی از ویژگی‌های جامعه موحد را بیان می‌کند و با همان تعریف از ایمان، پس از تعریف اصل نبوت و معرفی دشمنان آن، به تعهداتی که متوجه مسلمانان معتقد به اصل نبوت است، اشاره می‌کند. در آخر نیز با توجه به تاریخ انبیا و آیات قرآن، روشن می‌سازد که فرجام کار انبیا و پیروان انبیا چیزی جز پیروزی نیست. همچنین معظم‌له در مبحث ولایت، ابتدا به شرح مفهوم ولایت و ابعاد آن (پیوند درونی جامعه اسلامی،

سه رویکردهای کلان به تاریخ و طرح رهبران
تشیع



انسان ۲۵۰ ساله (حلقه دوم)
تعداد صفحات: ۴۴۸ / رقعی

این کتاب، دومین حلقه از مجموعه حلقات انسان ۲۵۰ ساله است. در حلقه دوم انسان ۲۵۰ ساله، با استفاده از بیانات حضرت آیت‌الله خامنه‌ای نگاهی یکپارچه از سیره سیاسی و روش مبارزاتی ائمه اطهار علیهم‌السلام ارائه شده است.

عنوان کتاب، برگرفته از سخنان معظم‌له و گویای این نکته است که تمام فعالیت‌های ائمه اطهار علیهم‌السلام پس از شهادت پیامبر

حکومت در اسلام، ریشه در توحید دارد و در جریان نبوت انبیا جلوه‌گر شده و عینیت پیدا کرده و با تثبیت جریان ولایت تداوم می‌یابد. دو فصل ابتدایی کتاب سعی دارد پیوستگی این مباحث را ترسیم کند. در فصل‌های سوم تا پنجم شاخصه‌های حکومت الهی، و حاکمان الهی و در مقابل، حاکمان طاغوتی تبیین شده است. در فصل ششم به برخی از اشکالات و شبهاتی که درباره حکومت اسلامی در عصر غیبت مطرح است، پاسخ داده شده و به تبیین جایگاه والای امام خمینی (ره) و انقلاب اسلامی ایران در عصر حاضر پرداخته شده است.

تمام مباحث این کتاب، از بیانات حضرت آیت‌الله خامنه‌ای است، به خصوص مباحثی که درباره حکومت اسلامی و حاکمان الهی به صورت سلسله‌وار در خطبه‌های نماز جمعه در سال‌های ۱۳۶۲، ۱۳۶۳ و ۱۳۶۶ بیان کرده است.

نحوه ارتباط با جوامع غیرمسلمان و پیوند بین امام و امت) اشاره می‌کند و در ادامه به تبیین بعضی از رویای آن می‌پردازد.



ولایت و حکومت
تعداد صفحات: ۳۹۰ / رقعی

موضوع کتاب «ولایت و حکومت» بیان مبانی حکومت در اسلام و شاخصه‌های کارگزاران اسلامی است و در حقیقت این موضوع اساسی را در امتداد مباحث کتاب «طرح کلی اندیشه اسلامی در قرآن» بیان می‌کند. از این رو مباحث مطرح شده در این کتاب نیز با همان نگاه چندبُعدی و رویکرد فهم دین به عنوان یک مسلک اجتماعی بیان شده است. بر این اساس

اکرم در سال ۱۱ هجری تا شهادت امام حسن عسکری علیهما السلام در سال ۲۶۰ - در طول این ۲۵۰ سال کاریک انسان با یک هدف و با تاکتیک‌های مختلف است. گویی ائمه اطهار علیهم السلام، انسان واحدی بودند که ۲۵۰ سال زندگی کرده‌اند. این «انسان واحد» به قرینه‌های بسیاری که در تاریخ زندگی ایشان وجود دارد و بنا بر وظیفه‌ای که خدا بر عهده آنها گذاشته، درصدد برقراری حکومت اسلامی در جامعه اسلامی بودند و در این راه مبارزات سیاسی بسیاری داشته‌اند.

در این کتاب بیش از آنکه دلایل اثبات نظریه و جزئیات وقایع زندگانی ائمه اطهار علیهم السلام مطرح شده باشد، سعی شده تحلیلی درست از وقایع تأثیرگذار تاریخ صدر اسلام ارائه شود، مانند دوران حکومت امیرالمؤمنین علیه السلام واقعه صلح امام حسن علیه السلام با معاویه،

قیام امام حسین علیه السلام، حفظ جریان تشیع توسط امام سجاد علیه السلام، گسترش دامنه تشیع توسط امام باقر و امام صادق علیهما السلام، مبارزه مخفیانه امام کاظم علیه السلام، ماجرای ولایتعهدی امام رضا علیه السلام و گسترش تشکیلات شیعه در زمان سه امام آخر. به عبارت بهتر این کتاب بیش از آنکه کتابی تاریخی باشد، کتابی تحلیلی است که رویکردی کلان به طرح رهبران امامان شیعه در طول تاریخ را بیان می‌دارد.

رهبری در خطبه‌های نماز جمعه است که برای اولین بار در تیرماه ۱۳۶۰ از سوی دفتر حزب جمهوری منتشر شد. این جزوه در عین اختصار، رویکردی دقیق در باب شناخت دو نوع درگیری در تشکیل مدینه نبوی دارد. یکی از جریان‌های مؤثر در عصر بعثت جریان منافقان بود که به نقش آنان پرداخته شده است. این جزوه کوتاه مکمل مباحث بخش عصر بعثت کتاب «انسان دوپست و پنجاه ساله» است.



۷

هم‌زمان حسین علیه السلام
تعداد صفحات: ۳۹۸ / رقعی

◀ کتاب «هم‌زمان حسین علیه السلام»
مجموعه سخنرانی‌های حضرت آیت‌الله العظمی



۶

جزوه

منافقین دشمنان
حکومت اسلامی

تعداد صفحات: ۶۹ / رقعی

◀ این جزوه مختصر بیانات مقام معظم

که میان حضرت آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای، شهید آیت‌الله مرتضی مطهری و مرحوم دکتر علی شریعتی در سال ۱۳۵۵ و هم‌زمان با تاسوعای حسینی برگزار شد.



خامنه‌ای در سال ۱۳۵۱ در هیئت انصارالحسین علیه‌السلام تهران است که به تحلیل رسالت و مبارزات سیاسی ائمه اطهار علیهم‌السلام می‌پردازد. این کتاب مشتمل بر ۱۰ سخنرانی رهبرانقلاب در ماه محرم سال ۵۱ است.

◀ آنچه در حادثه عاشورای سال ۶۱ قمری بازتاب بیشتری در منابع عاشوراپژوهی داشته، پرداختن به قیام حضرت امام حسین علیه‌السلام با تکیه بر خود واقعه و منفک از سیر تاریخی حادثه بوده است و به همین دلیل طبعاً کاستی‌هایی را در خود داشته است. با توجه به همین مسئله حضرت آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای با نگاهی نو بر تاریخ صدر اسلام و براساس بررسی سیرتاریخی حوادث، واقعه عاشورا را واکاوی و هدف قیام سیدالشهدا علیه‌السلام را در راستای نهضت نبوی تبیین کرده است. کتاب «خون آورد» مشروح جلسه‌ای سه‌جانبه است

برخی از مباحث مهم مطرح‌شده در این کتاب عبارت‌اند از: اهمیت شناخت امامان و توطئه‌های دشمنان برای تحریف چهره مبارزاتی و مجاهدانه ائمه، مقامات و وظایف امامان، نظریه انسان ۲۵۰ ساله، شرح سیره سیاسی و اجتماعی امامان و تشریح موضع‌گیری‌های ائمه.

از آنجاکه مباحث مربوط به قیام حسینی در کتاب انسان ۲۵۰ ساله به صورت گذرا مطرح شده، این کتاب لازم است تا مکمل آن بخش باشد.



۹
پیشوای صادق
تعداد صفحات: ۹۹ / رقعی

◀ این کتاب، مشتمل بر یادداشت‌های رهبری معظم درباره سیره فرهنگی سیاسی امام صادق علیه‌السلام است که در ۱۷ شماره‌ی روزنامه‌ی جمهوری اسلامی در خرداد سال ۱۳۵۸ منتشر شده است در دیدگاه رهبر معظم انقلاب، سیره امامان معصوم (علیهم‌السلام) به انسانی ۲۵۰ ساله

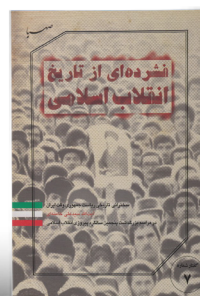
تشبیه می‌شود که براساس شرایط زمانی، بهترین شیوه را برای رسیدن به اهداف والای اسلام، انتخاب کرده‌اند؛ گاهی با جهاد، گاهی با آتش بس، گاهی با مبارزات سَرّی، گاهی با کار فرهنگی و تبیینی به انجام وظیفه پرداخته‌اند. در این میان، امام صادق علیه‌السلام سهم مهم و تأثیرگذاری را در تاریخ سیاسی اهل بیت علیهم‌السلام داشته‌اند. آنچه در دیدگاه آیت‌الله خامنه‌ای نسبت به سیره‌ی سیاسی آن حضرت، مشاهده می‌شود تلاش حضرت برای تأسیس حکومت مطلوب ائمه اطهار علیهم‌السلام است. اهمیت این کتاب از این منظر است که اولاً به قلم مقام معظم رهبری است، ثانیاً به صورت فشرده نمای کلانی از اندیشه و ایده ایشان درباره اهداف امامت و توضیح مبنای انسان ۲۵۰ ساله ارائه می‌دهد. همچنین در امتداد توضیح طرح کلی حرکت امامان به صورت مصداقی حرکت

امام صادق علیه‌السلام را نیز توضیح می‌دهند.

چهار. ساحت‌های اصلی اندیشه:

یکم. انقلاب اسلامی در آینه مکتب امام

الف. تاریخ و پیشینه انقلاب:



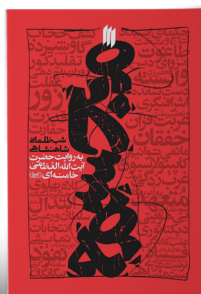
۱۰

«فشرده‌ای از تاریخ انقلاب اسلامی»

تعداد صفحات: ۶۴ / جیبی

◀ این کتاب سخنانی حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در ۱۲ بهمن ۱۳۶۲ است با موضوع مروری بر تاریخ و خصوصیات مقاطع مهم انقلاب اسلامی که عبارت‌اند از: آغاز نهضت تا قیام ۱۵ خرداد، ۱۵ خرداد تا رحلت فرزند امام خمینی، رحلت فرزند

امام تا بازگشت امام به ایران، مقطع پیروزی، از پیروزی تا کنون. در بخش دیگری از سخنانی، با استفاده از پانزده آیه سیاسی قرآن، تفسیری الهی و قرآنی از انقلاب اسلامی ارائه می‌شود. پیش از ورود به مباحث بنیادین مکتب فکری انقلاب باید تصویری از زمانه و زمینه انقلاب اسلامی داشت. این اثر مختصر این تصویر را برای مخاطب ایجاد می‌کند.



۱۱

مجسمه

تعداد صفحات: ۲۷۲ / رقعی

◀ کتاب «مجسمه» برگرفته از بیانات رهبر انقلاب درباره حکومت‌های پادشاهی ایران منتشر شده است. این کتاب که ویرایشی نو بر

اساس کتاب شب ظلمانی شاهنشاهی است، از هفت فصل تشکیل شده که در هر فصل به بیان بخشی از دوران پهلوی و قاجار و مفاسد و جنایات آنها می‌پردازد. فصول این کتاب عبارت‌اند از: ولایت یا سلطنت، میراث دربار، قهوه قجری، دوران خزان، کلاه پهلوی، فصل قیام، دشمنی ۲۲۰ ساله. قرارداد این کتاب در این بخش برای تأمین هدفی است که به آن اشاره شد یعنی آشنایی با زمانه و زمینه پدیداری انقلاب اسلامی و اینکه ما از کدام مقطع تاریخی عبور کردیم و گام در عصری نهادیم. قرائت انقلاب اسلامی بریده از زمینه تاریخی آن بی‌تردید قرائتی ناقص خواهد بود و فعل رهبران آن درک نخواهد شد.

ب. مبانی و مکتب انقلاب اسلامی:



۱۲ نبوت‌ها در نهج البلاغه

تعداد صفحات: ۲۶۴ / رقعی

«اگر بخواهیم از ابعاد اجتماعی و انقلابی به مسئله توحید نگاه کنیم باید آن را به عنوان مسئله‌ای از مسائل نبوت تحت بررسی و پیگیری قرار بدهیم». این فرمایش ایده محوری کتاب «نبوت‌ها در نهج البلاغه» است که حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای را به عنوان «موحد اجتماعی» و «اسلام‌شناس انقلابی» واداشت تا به شرح موضوعی نهج البلاغه بپردازند. ایشان در این مباحث به مسئله وحی نمی‌پردازد، بلکه نبوت پیامبر اعظم صل الله علیه و آله را به مثابه

واقعیاتی تاریخی و حادثه‌ای تردیدناپذیر نگاه می‌کند که در وقوع تاریخی‌اش «میان ما و میان بی‌اعتقادان به نبوت اختلافی نیست؛ [بلکه] اختلاف در تفسیر این حادثه است». ایشان در این مباحث تلاش می‌کند پاسخ موضوعات و مسائلی را از جمله بسترهای تاریخی نبوت، جامعه‌شناسی نبوت، جریان‌شناسی نبوت، پدیدارشناسی نبوت و غایت‌شناسی نبوت ارائه کند. این سلسله‌سخنرانی‌ها در تابستان ۵۹ برای شاخه دانشجویی حزب جمهوری، ارائه شده است.



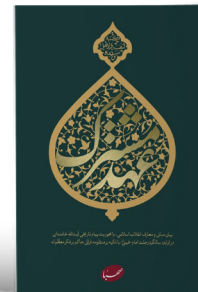
۱۳ «عصر انقلاب اسلامی»

تعداد صفحات: ۴۸ / جیبی

«سخنرانی تاریخی آیت‌الله سید علی

خامنه‌ای در مراسم بزرگداشت «نخستین دهه انقلاب اسلامی» در ۱۲ بهمن ۱۳۶۷، با موضوع بررسی پنج شاخصه انقلاب اسلامی ایران شامل این موضوعات است: انقلاب اسلامی، ضرورتی برای احیای اسلام؛ انقلاب اسلامی، انقلابی تاریخ‌ساز؛ پابندی به اصول انقلاب اسلامی؛ حرکت در مسیر اهداف انقلاب، نشان‌دهنده موفقیت انقلاب؛ ایمان و عقیده اسلامی، قوت رهبری و حضور مردمی عناصر تداوم انقلاب اسلامی.

است برگرفته از بیانات رهبر انقلاب در سفر اردیبهشت ۸۷ به استان فارس. ایشان در آستانه ورود به دهه چهارم انقلاب اسلامی، با نگاهی کلان و فراگیر، تحلیلی از انقلاب ارائه می‌دهد که این تحلیل مهم، شاکله اصلی گفتار «نگاهی کلان به انقلاب اسلامی» است.



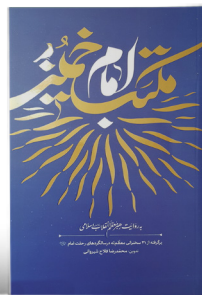
۱۵

عهد مشترک

تعداد صفحات: ۴۰۰ / رقعی

« متن اصلی این کتاب پیام تاریخی مقام معظم رهبری در اولین سالگرد ارتحال امام خمینی است که مروری است بر مستندات قرآنی و معارف انقلاب اسلامی. در این کتاب سعی شده، مبانی انقلاب اسلامی و تکالیف و تعهدات

مردم در قبال انقلاب و نظام از مجموعه بیانات و پیام‌های حضرت آیت‌الله خامنه‌ای گردآوری شود. این اثر شرح مزجی بیانات رهبری است به گونه‌ای که بخش‌هایی از بیانات تبیین‌کننده بخش‌های دیگر است. توجه به مبانی اصلی اندیشه، استفاده درست و جانمایی دقیق بیانات در کنار هم موجب شده است این اثر نسبت به سایر آثار مشابه از برجستگی بیشتری برخوردار باشد. این اثر در تبیین مبانی انقلاب اسلامی اثر مهمی به شمار می‌آید.



۱۶

مکتب امام
به روایت رهبری

تعداد صفحات: ۶۹۶ / رقعی

« این سخنرانی، یکی از مهمترین

۱۴

نگاهی کلان
به انقلاب اسلامی

تعداد صفحات: ۵۹ / جیبی



«نگاهی کلان به انقلاب اسلامی» گفتاری

سخنرانی‌های سالانه مقام معظم رهبری در سالگرد رحلت امام خمینی در حرم ایشان است. این سخنرانی که با محوریت معرفی شخصیت، اندیشه و مکتب فکری امام ایراد شده است، یکی از بهترین منابع شناخت مکتب امام به‌شمار می‌آید. به فرموده رهبری: «هر سال روز چهاردهم خرداد فرصتی است برای مطرح شدن بخش و بعدی از ابعاد زندگی مطهر امام و خط مبارک و روشن آن بزرگوار» (۱۳۹۰/۳/۱۴). از نظر ایشان امام بنیان‌گذار مکتبی فکری و سیاسی و اجتماعی است و اندیشه‌ای که امام ارائه کرد خصوصیات کامل یک ساخت منسجم نظری را داراست و به همین واسطه به معنای واقعی کلمه مکتبی فکری را تشکیل داده است. این کتاب بر اساس تجميع محتوای ۳۰ سخنرانی ایشان طی سه دهه گذشته تدوین شده است و کوشیده بر اساس یک منطق، از بیانات ایشان

«مکتب فکری» امام را استخراج نماید.

۱۷

آزادی یعنی آزادی

تعداد صفحات: ۲۵۰ / رقعی



◀ آزادی یکی از مهم‌ترین شعارهای انقلاب اسلامی است که خوانش ناصحیح از آن موجب بروز انحراف در سیاست‌ورزی و حکمرانی است. تبیین رهبر انقلاب از آزادی در مکتب انقلاب نشان‌دهنده زاویه دید عمیق و دقیق انقلاب اسلامی به این مسئله است. کتاب «آزادی یعنی آزادی» متشکل از دو بخش است: بخش اول شامل متن پانزده سخنرانی رهبر معظم انقلاب در خطبه‌های نماز جمعه تهران که در سال‌های ۱۳۶۵ و ۱۳۶۶ ایراد شده و بخش دوم شامل

متن بیانات ایشان در «دانشگاه تربیت مدرس» در سال ۱۳۷۷ و بیانات در «نشست اندیشه‌های راهبردی با موضوع آزادی» که به دلیل اهمیت و توجه کمتر به آنها به صورت مستقل منتشر شده است.

۱۸

کتاب عدالت

تعداد صفحات: ۸۰ / وزیری



◀ باتوجه به اینکه مقوله عدالت یکی از مهم‌ترین اهداف انقلاب اسلامی است آشنایی با آن هرچند به صورت مختصر برای طلاب ضروری است. از سوی دیگر امروز برخی افراد داعیه دار مسئله عدالت‌خواهی شده‌اند که در این مسیر بر اساس مبانی انقلاب گام

ج. اندیشه راهبردی و آینده انقلاب اسلامی



◀ فرآیند و مراحل پنج‌گانه انقلاب اسلامی به نوعی بیان طرح راهبردی انقلاب اسلامی است که آشنایی با این مسئله برای طلاب امری ضروری است. مراحل این فرآیند پنج‌گانه عبارت‌اند از: ۱. انقلاب اسلامی: شامل مفهوم و ماهیت انقلاب اسلامی، اصول و مبانی انقلاب اسلامی، عوامل پیروزی انقلاب اسلامی، مقایسه انقلاب اسلامی با سایر انقلاب‌ها، اهداف انقلاب اسلامی، کارگزاران انقلاب اسلامی، دستاوردهای انقلاب اسلامی، بایسته‌های تداوم و ماندگاری انقلاب

عدالت، راهکارهایی عملی برای پیگیری مسئله عدالت و باید و نبایدهای عدالت‌خواهی پرداخته شده است.

در بخش بعد نیز، مباحثی از جمله درس‌ها و سیره امیرالمؤمنین علیه‌السلام از زبان حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای، تبیین دستاوردهای انقلاب و نظام اسلامی در گسترش عدالت، نگاهی به اقدامات رهبر معظم انقلاب در حوزه عدالت‌گستری و مروری بر هشدارها و تذکرات ایشان در مسیر تحقق عدالت و دنبال کردن عدالت‌خواهی به‌عنوان مکمل مباحث اصلی ارائه شده است.

البته این کتاب نمی‌تواند اثری جامع برای تشریح عدالت از منظر رهبری باشد اما به‌عنوان یک درآمد بر این مسئله کافی است.

بر نمی‌دارند. از این‌روی آشنایی با اندیشه انقلاب در باب عدالت ضروری است. در این کتاب عدالت و عدالت‌خواهی در اندیشه مقام معظم رهبری به‌صورت کاربردی بیان شده است. کتاب «عدالت» مجموعه‌ای از دستورات عملی و باید و نبایدها برای سربازان عدالت اجتماعی است و در این کتاب سعی شده تا سؤالات گوناگون مطرح‌شده در این حوزه بر اساس بیانات رهبر انقلاب پاسخ داده شده و محتوای «کاربردی» و ناظر به «حل مسئله» در اختیار مخاطب قرار گیرد.

از آنجاکه این کتاب تلاش کرده کتابی عملیاتی باشد، بر این اساس محتوا در دو قالب ساختاری چینی‌ش داده شده است: بخش اصلی محتوای کتاب شامل چهار گفتار به‌عنوان هسته اصلی است. در این بخش به ضرورت تلاش و مجاهدت برای عدالت‌خواهی، سه عرصه مهم برای تحقق

اسلامی، آسیب‌شناسی و چالش‌های فراروی انقلاب اسلامی، چشم‌اندازهای انقلاب اسلامی و... ۲. نظام اسلامی: شامل مفهوم و ماهیت نظام اسلامی، اصول و مبانی نظام اسلامی، اهداف و ارزش‌های نظام اسلامی، الگوی نظام اسلامی، ارکان نظام اسلامی، مواضع نظام و آسیب‌های نظام اسلامی، ساختار نظام اسلامی و... ۳. دولت اسلامی: شامل مفهوم دولت اسلامی، مبانی فکری دولت اسلامی، ویژگی‌های دولت اسلامی، سیاست‌ها و اهداف دولت اسلامی و آسیب‌شناسی دولت اسلامی، ویژگی‌های کارگزاران دولت اسلامی و... ۴. کشور اسلامی: شامل مفهوم کشور اسلامی، اهداف، شاخصه‌ها و ویژگی‌های جامعه اسلامی، اصول و مبانی کشور اسلامی، ساختار کشور اسلامی، بایسته‌های جامعه اسلامی، راه رسیدن به اهداف، نتیجه ایجاد کشور اسلامی و... ۵. دنیای

اسلامی: شامل مفهوم و ماهیت دنیای اسلامی، عوامل و زمینه‌های شکل‌گیری دنیای اسلامی، وظایف جمهوری اسلامی ایران برای تحقق دنیای اسلامی، موانع تحقق دنیای اسلامی و... جلد اول این اثر به بررسی اندیشه امام راحل و جلد دوم به بررسی فرآیند پنج‌گانه تحقق اهداف نهضت اسلامی از منظر حضرت امام خامنه‌ای مدظله‌العالی می‌پردازد.



متن بیانیه گام دوم
وسخترانی ۱۳۹۸/۳/۱ ایشان
در شرح بیانیه

◀ بیانیه گام دوم انقلاب به قلم مقام معظم رهبری به مناسبت چهل‌مین سالگرد انقلاب اسلامی در ۲۲ بهمن ۱۳۹۷ صادر شد و با

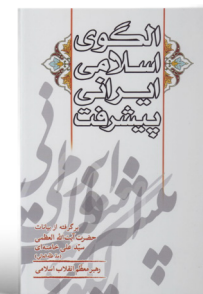
مخاطب قرار دادن جوانان، آنان را به پذیرش مسئولیت انقلاب فراخواند و ضمن بیان پیشینه وقوع انقلاب و دشواری‌های آن، به دستاوردهای چهار ساله انقلاب اسلامی ایران پرداخت و چشم‌انداز آینده انقلاب را در بخش‌های مختلفی از جمله علم و پژوهش، معنویت و اخلاق، عدالت و مبارزه با فساد تبیین کرد. مخاطب اصلی بیانیه گام دوم، جوانان به‌عنوان محور تحقق نظام پیشرفته اسلامی هستند و فرصت ارزشمندی برای کشور دانسته شده‌اند. بیانیه دارای جایگاهی راهبردی است به‌گونه‌ای که مانیفست آینده انقلاب به‌شمار می‌آید.

مقام معظم رهبری در دیدار با دانشجویان در ۱۳۹۸/۳/۱ مفاد بیانیه را تشریح کرد و برخی از آن به شرح بیانیه گام دوم یاد می‌کنند که می‌تواند مکمل و شارح بخشی از مفاهیم بیانیه به‌شمار آید.

۲۱

الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت

تعداد صفحات: ۳۷۶ / رقعی



« در کتاب «الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت» تلاش شده همه مطالبی که معظم له در خصوص پیشرفت بیان فرموده، گردآوری و در چهارچوبی مناسب ارائه گردد. در تدوین این چهارچوب، علاوه بر توجه به قالب‌های علمی مرسوم در جامعه علمی، منطق و نوع دسته‌بندی مورد اعتنای رهبری، مبنای کار قرار گرفته است. مهم‌ترین مباحث کتاب عبارت‌اند از: نقد رویکردهای نظری در مورد الگوهای پیشرفت، چیستی الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، مفهوم و شاخص‌های پیشرفت و ارزیابی وضعیت پیشرفت در کشور.

با این کتاب می‌توان طرح آینده انقلاب را شناخت.

۲۲

دوران جدید عالم

تعداد صفحات: ۳۱۲ / رقعی



« وقتی از دوران جدید عالم سخن گفته می‌شود، بسیاری گمان می‌کنند مراد دوران پس از انقلاب صنعتی در اروپاست، اما رهبر انقلاب وقتی از دوران جدید عالم یاد می‌کنند، مرادشان دنیای پس از انقلاب اسلامی است. آیت‌الله العظمی خامنه‌ای در سخنانی فرموده‌اند: «با انقلاب اسلامی در ایران و با تشکیل نظام اسلامی در این نقطه از عالم و با مبارزات طولانی‌ای که ملت ما پشت سر رهبر

عظیم‌الشأنش برای حفاظت از انقلاب و اسلام انجام داد، عصر جدیدی با خصوصیات متمایز با دوران قبل در عالم به وجود آمد. قدرت‌های مادی دنیا چه بخواهند چه نخواهند، آمریکا چه بخواهد چه نخواهد، این دوران در دنیا آغاز شده و پیش هم رفته است».

این کتاب حاوی گزیده‌ای از بیانات رهبر معظم درباره ماهیت و آثار وقوع انقلاب اسلامی و استقرار نظام اسلامی در جهان معاصر است. این واقعه عظیم و تاریخ‌ساز، صف‌بندی موجود میان قدرت‌های بزرگ و مکتب‌های فکری و اعتقادی رایج در جهان را تغییر داد و سرآغاز عصری جدید و نویدبخش در جامعه بشری شد. کتاب حاضر دارای دو بخش اصلی است: بخش اول به موضوع «انقلاب اسلامی و جهان متجدد» اختصاص دارد که از پنج فصل تشکیل شده و در بخش دوم موضوع کلان «غرب‌شناسی و تجدد

انتقادی) مورد بررسی قرار گرفته و دارای سیزده فصل است.

از آنجاکه این کتاب زمانه پیدایی انقلاب را نه در بستر تاریخ ایران بلکه در سیر تاریخ جهان توضیح می‌دهد، از زوایای گوناگونی دارای اهمیت است و می‌تواند در بخش‌های مختلف سیر مطالعاتی قرار بگیرد؛ اما چون افقی را که انقلاب اسلامی گشوده و آینده آن را تصویر می‌کند، در بخش آینده انقلاب اسلامی قرار گرفت.



۲۳

روشنای آینده

تعداد صفحات: ۴۴۴ / رقعی

«کتاب «روشنای آینده» به‌طور جامع، وعده‌های رهبر انقلاب را درباره آینده پیش روی ملت ایران و نظام اسلامی جمع‌آوری کرده است. کتاب در بخش نخست به بررسی آرمان‌ها و اهداف انقلاب اسلامی اختصاص یافته است. بخش دوم نیز به ظرفیت‌ها و امکاناتی می‌پردازد که دستیابی به آینده‌ای نورانی و متعالی را ممکن می‌سازد. بخش سوم و چهارم کتاب به بررسی موانع درونی و بیرونی و همچنین به مسئولیت‌ها و وظایف می‌پردازد. بخش پنجم نیز حاوی وعده‌ها و پیش‌بینی‌هایی است که در سال‌های مختلف توسط رهبر انقلاب بیان

شده است.

د. دستاوردهای انقلاب اسلامی:



۲۴

ارمغان

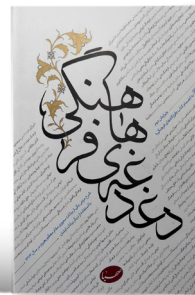
تعداد صفحات: ۶۰۰ / رقعی

«کتاب «ارمغان» مشتمل بر بخش بخش است که در آن به دستاوردهای انقلاب اسلامی در بیانات رهبر معظم انقلاب پرداخته شده است. موضوعات مهم این کتاب عبارت‌اند از: کارآمدی و رابطه آن با دستاوردها، اهداف و آرمان‌های انقلاب اسلامی، امکانات و ظرفیت‌های موجود نظام اسلامی، موانع پیش روی انقلاب اسلامی، دستاوردهای انقلاب اسلامی در سطوح مختلف،

ضرورت تلاش برای رسیدن به حکومت اسلامی مطلوب و مراحل دستیابی به تمدن جهانی اسلامی.

اینکه در پایان این بخش به مسئله دستاوردهای انقلاب اسلامی می‌پردازیم از این جهت است که مخاطب پس از شناخت مبانی، پیشینه و آینده انقلاب بداند انقلابی که از آن سخن می‌گوییم تا کنون چه کارنامه‌ای داشته است و چه موفقیت‌ها و دستاوردهایی را رقم زده است.

دوم. فرهنگ و سیاست



دغدغه‌های فرهنگی

تعداد صفحات: ۳۴۴ / وزیری

◀ این کتاب شرح مزجی یکی از بیانات محوری مقام معظم رهبری در سال ۱۳۷۳ در دیدار با عناصر جبهه انقلاب در حوزه فرهنگ است. در این جلسه مسئولان دولتی در حوزه فرهنگ و گروه‌های مستقل فرهنگی حضور داشته‌اند؛ لذا همه کسانی که این کتاب را مطالعه می‌کنند، می‌توانند خود را حاضر در جلسه و ناظر به کلام مبارک ایشان ببینند.

در این کتاب پس از فصل اول که «دغدغه» مطرح می‌شود، در فصل‌های «منشأ انقلاب

اسلامی»، «فرهنگ و هنر ایران و انقلاب» و «جریان روشنفکری» به شرح تاریخچه جریان فرهنگی ایران پس از ورود اسلام تا زمان پیروزی انقلاب پرداخته شده است. در ادامه کتاب مطالبی درباره تهدیدات و توقعات انقلاب از جبهه فرهنگی بیان شده است. از آنجایی که فرهنگ و کنش فرهنگی یکی از ابعاد مهم حیات طلبه است ضروری است طلاب با این ساحت از اندیشه رهبری آشنا شوند. از سوی دیگر رهبر معظم فرهنگ را امری زیرساختی در انقلاب اسلامی می‌دانند، از این رو آشنایی با اندیشه فرهنگی ایشان اهمیت دوچندان دارد.



۲۶

قرارگاه‌های فرهنگی

تعداد صفحات: ۶۴ / وزیری

◀ در اردیبهشت ۱۳۹۲ مجموعه‌ای از فعالان پشتیبانی و حمایت از تشکل‌های فرهنگی، توفیق حضور به محضر مقام معظم رهبری می‌یابند. در این جلسه سخنان مهمی رد و بدل می‌شود، گزارش‌های متعددی داده و رهنمودها و توصیه‌های مهمی شنیده می‌شود. شاید بعضی از جملات بیان‌شده در این دیدار، مختص توجه همان مجموعه باشد، اما عموم صحبت‌ها ناظر به کلیت تشکل فرهنگی است که باید به آن توجه ویژه داشت. فضا و وقت جلسه باعث اختصار توصیه‌ها و نظرات گردید،



۲۷

صراط

(سیاست‌فهمی و سیاست‌سازی)

تعداد صفحات: ۴۸۰ / رقعی

◀ اندیشمندان حوزه اندیشه سیاسی برای بیان دیدگاه‌های خود از استعاره‌ها و تشبیهات استفاده می‌کنند؛ در این میان حضرت آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای نیز با بهره‌گیری از واژه قرآنی «صراط» که برای مخاطب مسلمان نیز آشناست تلاش کرده تا ایده‌ها و منظور خود را برای تعریف مفاهیم سیاسی و فهمیدن فهماندن آنها از این طریق به دیگران منتقل کند. دغدغه «در صراط بودن» از گذشته یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های متفکران مسلمان، همچون حضرت امام خمینی بوده و بررسی

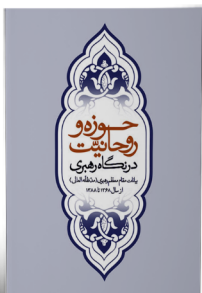
لذا لازم بود برای تنظیم نقشه کلی قرارگاه‌های فرهنگی ضمن حفظ ترتیب نکات آن جلسه، از مطالب و نکات بیان‌شده معظم‌له خصوصاً در جلسات بخش‌های مختلف حزب جمهوری اسلامی در سال‌های اول انقلاب بهره‌جست تا بیش از این گذر زمان و کم‌التفاتی مطلعان، میان ما و آن معارف فاصله نیندازد. لذا کتابی ساخته شد با محوریت سخنان آن جلسه و مطالب مکمل سال‌های گذشته، همراه با توصیف مصادیقی از شهدای انقلاب. سخنرانی اصلی، محور کتاب و به صورت برجسته و پررنگ نمایش داده شده و سایر متون که با قلم ریزتر در کتاب هستند، به عنوان شرح سخنرانی اصلی در کتاب جای دارند. هدف کتاب «قرارگاه‌های فرهنگی» انتقال منویات رهبری به جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی است.

سوم. حوزه و رسالت صنفی

۲۹

حوزه و روحانیت در نگاه رهبری

تعداد صفحات: ۷۵۲ / رقعی



◀ این کتاب شامل بیانات مقام معظم رهبری از سال ۱۳۶۸ تا ۱۳۸۸ در موضوع حوزه و روحانیت است. کتاب گردآوری ساده بیانات نبوده و از منظر خاصی پیروی می‌کند و هر موضوع از سه زاویه نگرش‌های بنیادین، توصیف وضعیت و توصیه‌ها مورد بررسی قرار می‌گیرد. این کتاب شامل هشت فصل است و بیانات رهبر انقلاب در موضوعاتی چون حوزه و نظام اسلامی، تهذیب و تربیت، تبلیغ، پژوهش و آموزش را در بر می‌گیرد. ایجاد نگرشی کلان و جامع، موضوعی و دقیق به

فنون تحلیل سیاسی است. کتاب «روش تحلیل سیاسی» تلاشی است مبتنی بر منظومه فکری معظم له با هدف ارائه روشی منسجم و منطقی برای تحلیل مسائل و پدیده‌ها در چهارچوب تحلیلی انقلاب اسلامی. کتاب با مقدمه‌ای در ضرورت تحلیل سیاسی به قلم دکتر عباسعلی رهبر، آغاز می‌شود. پس از آن همه متن در دو گفتار خلاصه می‌شود: گفتار اول، مقدمات لازم برای تحلیل سیاسی و گفتار دوم، مهارت‌ها و فنون تحلیل سیاسی است. در انتهای کتاب هم دو تمرین برای به کار بستن روش تحلیل سیاسی آمده است؛ یکی درباره مذاکره با آمریکا و دوم تحلیل کلان انقلاب اسلامی.

مؤلف در این اثر نشان از نقش تعیین کننده و هدایتگر «صراط» و کلمه کانونی «راه» در الگوی زبان سیاسی آیت الله العظمی خامنه‌ای دارد. این کتاب به سیاست فهمی و سیاست سازی در اندیشه رهبری پرداخته است. پس از بیان کلیات نظری، به صراط در زبان سیاسی پرداخته و سپس بخشی را به نام «منظومه تئوریزه شده صراط در اندیشه سیاسی آیت الله خامنه‌ای» در بر گرفته است.

۲۸

روش تحلیل سیاسی

تعداد صفحات: ۸۰ / وزیری



◀ این کتاب مجموعه بیانات حضرت آیت الله العظمی خامنه‌ای درباره مهارت‌ها و

مسائل حوزه مهم‌ترین ویژگی این کتاب است.



سیمای آرمانی طلبه

تعداد صفحات: ۱۹۲ / رقعی

◀ مؤلف در مقدمه این کتاب آورده است:

«در این نوشتار برآنیم که با استفاده از ارشادات رهبر انقلاب حضرت آیت‌الله خامنه‌ای سیمای مطلوب طلبه را ترسیم کنیم و افق دوردستی را که طلبه با تلاش و تکاپو باید در جان خود محقق سازد معلوم سازیم. یعنی بیان کنیم طلبه مطلوب چه ویژگی‌ها، برخورداری‌ها و دارایی‌هایی دارد؟ این اثر، عمده نگاه خود را به حیات خود طلبه، فارغ از تشکیلات و سازمان روحانیت معطوف ساخته و مخاطب خود را

تنها آحاد طلاب - نه مدیران و برنامه‌ریزان و کارگزاران و مسئولان حوزه - قرار داده است. گرچه بی‌تردید همه مدیران و سیاست‌گذاران حوزه به این نگاه نیاز دارند. بنابراین رسالت این دفتر اعطای خودشناسی و خودآگاهی صنفی به شخص طلبه است، نه مهندسی ساختار حوزه، و بنا دارد طلبه را در طرح کلان خودسازی صنفی یاری رساند».



حوزه باید انقلابی بماند

تعداد صفحات: ۹۶ / رقعی

◀ این کتاب شرح و تبیین یکی از مهم‌ترین و راهبردی‌ترین سخنرانی‌های مقام معظم رهبری، یعنی سخنرانی ۲۵ اسفند ۱۳۹۴ در جمع

نمایندگان طلاب حوزه علمیه قم است که به یکی از ماندگارترین بیانات ایشان درباره حوزه علمیه بدل شده است. در این جلسه رهبر فرزانه انقلاب سخن از «حوزه انقلابی» به میان آورده و درباره خطری جدی به نام «انقلاب زدایی از حوزه» هشدار داده است. در این کتاب این سخنرانی راهبردی رهبر انقلاب به همراه تحلیلی بر متن و فرامتن آن تدوین شده است تا محتوای آن در بین انبوه اخبار و مشغله‌ها گم نشود و مورد غفلت قرار نگیرد. مطالعه این کتاب برای طلاب از این جهت ضروری است که طلبه باید رویکرد رهبری به تهدیدهای پیش روی حوزه را بداند و بدانند حوزه انقلابی چه مختصاتی دارد و انقلاب زدایی از حوزه چه روندی است.



دستورالعمل اجرایی

الف. کلیات و تعاریف

استاد راهبر معرفتی: به اساتیدی اطلاق می شود که دوره عمومی و تربیت مدرس طرح مطالعاتی از توحید تا تمدن را سپری کرده و مسلط و مشرف بر مبانی، آثار و نظام اندیشه های مقام معظم رهبری باشند و توانایی تدریس، تعامل و مدیریت حلقه های علمی طلاب را دارا بوده و قدرت راهبری ایشان را در عرصه رسالت اجتماعی داشته باشد. تشخیص این توانمندی ها و معافیت برخی اساتید توانمند از شرکت در دوره

تربیت مدرس بر عهده معاونت تهذیب و تربیت (ستاد) می باشد.

فارغ التحصیل: به دانش پژوهی اطلاق می شود که دوره طرح مطالعاتی را با موفقیت به اتمام رسانده و گواهی پایان دوره از سوی معاونت تهذیب و تربیت حوزه های علمیه (ستاد) از طریق سامانه مهارت خانه طلاب را دریافت نموده باشد.

ممتاز: به دانش پژوهی اطلاق می شود که در امتحانات هر مرحله، معدل بالای ۱۷ کسب کرده باشد.

ب. متصدیان

متصدیان این طرح در سطوح مختلف عبارت اند از :

۱. راهبری و سیاست گذاری: (شورای سیاست گذاری امور معرفتی) معاونت تهذیب؛
۲. مدیریت کلان: (دبیرخانه امور معرفتی و

اجتماعی) معاونت تهذیب و تربیت ستاد؛

۳. مجری طرح در ستاد میانی: (دارالمعارف استان) تحت اشراف معاونان تهذیب استانی؛
۴. مجری طرح در مدارس: (دارالمعارف مدارس علمیه) تحت اشراف شورای تهذیب مدرسه.

ج. وظایف دبیرخانه امور معرفتی و اجتماعی

دبیرخانه امور معرفتی و اجتماعی وظایف زیر را بر عهده دارد:

۱. اجرای مصوبات شورای سیاست گذاری امور معرفتی،
۲. زمینه سازی سخت افزاری و نرم افزاری برای ثبت نام و اجرای دوره،
۳. معرفی دوره در مدارس از طریق فضای مجازی، اعزام استاد، تولید جزوه و...
۴. توجیه مدارس علمیه نسبت به شیوه اجرای طرح مطالعاتی،

۵. نظارت بر حسن اجرای طرح در استان و مدارس علمیه،
۶. ارزیابی و برگزاری امتحان متمرکز طرح مطالعاتی،
۷. پیگیری از نهادهای هم‌سو و مراکز حوزوی جهت اخذ امتیاز و مزایا برای فراگیران و فارغ‌التحصیلان و ممتازین دوره،

د. شرایط ثبت نام

۱. دارا بودن کد فعال طلبگی،
 ۲. التزام به شرکت منظم در طرح،
- تذکر: این طرح مطالعاتی عمدتاً با سطح معلومات طلاب دیپلم به بالا تناسب دارد؛ البته طلاب با ورودی سیکل، پیشنهاد می‌شود پس از اتمام پایه دو حوزه با این طرح همراهی کنند.

ه. مزایای شرکت در دوره

۱. آشنایی و بهره‌مندی از آثار و اندیشه‌های آیت الله العظمی خامنه‌ای مدظله‌العالی؛
۲. اعطای کارنامه و گواهی پایان دوره معتبر الکترونیکی به فارغ‌التحصیلان؛
۳. مشارکت در دوره‌های اردویی امور معرفتی؛
۴. بهره‌مندی از اساتید توانمند؛
۵. امتیاز اسکان شهرک مهدیه طلاب قم؛
۶. بهره‌مندی از هدف‌مندی شهریه طلاب؛
۷. عرضه کتب با تخفیف ۲۵ درصد.

تذکر: کلیه گواهی‌ها جهت اعمال امتیازات، فقط از سوی معاونت تهذیب و تربیت (ستاد) صادر می‌شود.

و. شیوه ارزیابی

۱. فراگیران هر زمان که آمادگی برای آزمون داشته باشند بعد از ثبت نام می‌توانند در

آزمون شرکت نمایند،

۲. پس از آزمون و قبولی در هر کتاب، آزمون کتاب بعدی (طبق لیست سیر مطالعاتی) فعال می‌شود.
۳. هر آزمون دارای ۲۰ و برخی ۱۰ سؤال تستی می‌باشد و آزمون ۲۰ نمره‌ای می‌باشد.
۴. حداقل نمره قبولی در آزمون ۱۴ می‌باشد.
۵. در صورت عدم قبولی در آزمون امکان شرکت در آزمون مجدد وجود دارد:
 - فاصله تا آزمون مجدد (جبرانی اول) حداقل یک هفته می‌باشد.
 - در صورت عدم قبولی در نوبت دوم، فاصله تا آزمون بعدی (جبرانی دوم) ۱ ماه پس از آن می‌باشد.
 - در صورت عدم قبولی در نوبت سوم (جبرانی دوم)، به صورت خودکار فراگیر از دوره تعلیق می‌گردد.

ز. وظایف استاد راهبر معرفی

وظایف زیر بر عهده استاد راهبر معرفی می باشد:

۱. ایجاد انگیزه و تقویت بینش ها و مبانی،
۲. حضور هفتگی در مدرسه و تشکیل جلسات با طلاب،
۳. تعیین میزان مشخص مطالعه هفتگی،
۴. ارائه روح کلی مطالب و پشت صحنه های کتاب به طلاب،
۵. نظارت بر روند رشد فکری طلاب و ارزیابی فراگیران از طرق زیر:
 - خلاصه نویسی مطالب کتاب،
 - یادداشت نویسی پیرامون محتوای کتاب،
 - ارائه و کنفرانس کلاسی محتوای کتاب،
۶. تلاش برای ایجاد انسجام بین طلاب به عنوان جمع های همگرا،

۷. گزینش فراگیر نخبه جهت معرفی به دوره تربیت مدرس،



مرحله اول: زمینه و زمانه، مبانی قرآنی-کلامی و رویکردهای کلان تاریخی

گفتار اختیاری	گفتار الزامی	تعداد صفحات	کتاب	
.	۴۲۴	۴۲۴	خون دلی که لعل شد	۱
.	۲۹۶	۲۹۶	از نیمه خرداد	۲
.	۵۳۶	۵۳۶	طرح کلی اندیشه اسلامی	۳
.	۳۹۰	۳۹۰	ولایت و حکومت	۴
.	۴۴۸	۴۴۸	انسان دویست و پنجاه ساله	۵
.	۶۹	۶۹	منافقین، دشمنان حکومت اسلامی	۶
.	۳۹۸	۳۹۸	همرزمان حسین	۷
.	۶۴	۶۴	خون آورد	۸
.	۹۹	۹۹	پیشوای صادق	۹
صفحه ۰	۲۷۲۴ صفحه	۲۷۲۴ صفحه	۹ کتاب	مجموع:

مرحله دوم: پیشینه، مبانی و مکتب انقلاب

کتاب	تعداد صفحات	گفتار الزامی	گفتار اختیاری
۱ فشرده‌ای از تاریخ انقلاب اسلامی	۶۴	۶۴	.
۲ مجسمه	۲۷۲	۲۷۲	.
۳ نبوت‌ها در نهج البلاغه	۲۶۴	۲۶۴	.
۴ عصر انقلاب اسلامی	۴۸	۴۸	.
۵ نگاهی کلان به انقلاب اسلامی	۵۹	۵۹	.
۶ عهد مشترک	۴۰۰	۴۰۰	.
۷ مکتب امام به روایت رهبری	۶۹۶	۳۸۵ (از ص ۳۱۲ تا آخر کتاب)	از اول کتاب تا صفحه ۳۱۱
۸ آزادی یعنی آزادی	۲۵۰	۲۵۰	.
۹ کتاب عدالت	۸۰	۸۰	.
مجموع:	۲۱۳۳ صفحه	۱۸۲۲ صفحه	۳۱۱ صفحه

مرحله سوم: تطور، آینده و دستاوردهای انقلاب

گفتار اختیاری	گفتار الزامی	تعداد صفحات	کتاب	
.	۱۴۵	۱۴۵	راه مستقیم انقلاب	۱
.	۵۰	۵۰	بیانیه گام دوم و شرح بیانیه	۲
.	۳۷۶	۳۷۶	الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت	۳
.	۳۱۲	۳۱۲	دوران جدید عالم	۴
.	۴۴۴	۴۴۴	روشنای آینده	۵
فصل دوم و سوم از صفحه ۴۹ تا ۱۶۹	۴۸۰	۶۰۰	ارمغان	۶
۱۲۰ صفحه	۱۸۰۷ صفحه	۱۹۲۷ صفحه	۶ کتاب	مجموع:

مرحله چهارم: سیاست، فرهنگ، حوزه و روحانیت

گفتار اختیاری	گفتار الزامی	تعداد صفحات	کتاب	
.	۳۰۴	۳۰۴	دغدغه‌های فرهنگی	۱
.	۶۴	۶۴	قرارگاه فرهنگی	۲
.	۴۸۰	۴۸۰	صراط (سیاست‌فهمی و سیاست‌سازی)	۳
.	۸۰	۸۰	روش تحلیل سیاسی	۴
فصل ۲ و ۳ از ص ۱۷۳ تا ۲۵۳ و فصل ۸ از ص ۵۹۱ تا انتها	۵۱۱	۷۵۲	حوزه و روحانیت در نگاه رهبری	۵
.	۱۹۲	۱۹۲	سیمای آرمانی طلبه	۶
.	۹۶	۹۶	حوزه باید انقلابی بماند	۷
۲۴۱ صفحه	۱۷۳۱ صفحه	۱۹۷۲ صفحه	۷ کتاب	مجموع:



زمان بندی اجرای طرح

۵. در نتیجه این طرح طی چهار مرحله و هر مرحله معادل ۷ ماه خواهد بود. یعنی طلبه اگر فقط در روزهای سال تحصیلی و نه در ایام تعطیلات تابستانی در این طرح شرکت کند، می تواند طی چهار سال این سیر مطالعاتی را به پایان برساند.

صفحه	زمان
۲۰ صفحه	یک ساعت
۱۰ صفحه	یک روز، نیم ساعت
۳۰۰ صفحه	یک ماه، ۱۵ ساعت
۲۰۲۱ صفحه	یک مرحله در یک سال (۷ ماه)

این طرح در ۴ مرحله و هر مرحله طی ۷ ماه در یک سال تحصیلی اجرا می شود، پیشنهاد می شود برای ایجاد نظم در سیر مطالعه و جانمایی طرح در برنامه روزانه علمی، هر یک از دانش پژوهان روزانه به صورت متوسط ۳۰ دقیقه از زمان خود را به مطالعه این آثار اختصاص دهند و در پایان مطالعه هر کتاب در آزمون شرکت کنند.

محاسبه پیشنهادی زمان اجرای سیر مطالعاتی به طریق زیر است:

۱. در هر یک ساعت به طور میانگین ۲۰ صفحه مطالعه صورت می پذیرد.
۲. در هر روز ۳۰ دقیقه زمان برای مطالعه آثار طرح مطالعاتی اختصاص داده می شود، در نتیجه طلبه در ماه ۱۵ ساعت مطالعه خواهد داشت.
۳. هر ۱۵ ساعت مطالعه، معادل مطالعه ۳۰۰ صفحه خواهد بود.
۴. هر مرحله از طرح مطالعاتی به طور متوسط ۲۰۲۱ صفحه است، پس طی هر مقطع حدود ۷ ماه زمان نیاز خواهد داشت.

انتشارات	نام کتاب	انتشارات	نام کتاب
انتشارات حزب جمهوری اسلامی	آزادی یعنی آزادی	انتشارات انقلاب اسلامی	خون دلی که لعل شد
انتشارات شهید کاظمی	عدالت	انتشارات انقلاب اسلامی	از نیمه خرداد
پژوهشکده باقرالعلوم (ع)	راه مستقیم انقلاب (جلد دوم)	موسسه ایمان جهادی (صهبا)	طرح کلی اندیشه اسلامی
انتشارات انقلاب اسلامی	متن بیانیه گام دوم و سخنرانی ۱۳۹۸/۳/۱	موسسه ایمان جهادی (صهبا)	ولایت و حکومت
انتشارات انقلاب اسلامی	الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت	موسسه ایمان جهادی (صهبا)	انسان ۲۵۰ ساله (حلقه دوم)
انتشارات انقلاب اسلامی	دوران جدید عالم	انتشارات انقلاب اسلامی	«جزوه» منافقین دشمنان حکومت اسلامی
انتشارات انقلاب اسلامی	روشنای آینده	انتشارات انقلاب اسلامی	همرزمان حسین (ع)
انتشارات انقلاب اسلامی	ارمغان	انتشارات انقلاب اسلامی	خون آورد
موسسه ایمان جهادی (صهبا)	دغدغه‌های فرهنگی	انتشارات انقلاب اسلامی	پیشوای صادق (ع)
موسسه ایمان جهادی (صهبا)	قرارگاه‌های فرهنگی	موسسه ایمان جهادی (صهبا)	فشرده ای از تاریخ انقلاب اسلامی
انتشارات انقلاب اسلامی	صراط (سیاست فهمی و سیاست سازی)	انتشارات انقلاب اسلامی	مجسمه
انتشارات انقلاب اسلامی	روش تحلیل سیاسی	انتشارات انقلاب اسلامی	نبوت‌ها در نهج البلاغه
انتشارات انقلاب اسلامی	حوزه و روحانیت در نگاه رهبری	موسسه ایمان جهادی (صهبا)	«سخنرانی» عصر انقلاب اسلامی
انتشارات انقلاب اسلامی	سیمای آرمانی طلبه	موسسه ایمان جهادی (صهبا)	«سخنرانی» نگاهی کلان به انقلاب اسلامی
انتشارات شهید کاظمی	حوزه باید انقلابی بماند	موسسه ایمان جهادی (صهبا)	عهد مشترک
		انتشارات بوستان کتاب	مکتب امام (ره) به روایت رهبری



دبیرخانه امور معرفتی